

Notă privind noua perioadă de programare în contextul politicii de coeziune post 2013

Politica de coeziune și-a dovedit valoarea adăugată pentru Uniunea Europeană și este evident că fără această politică disparitățile regionale ar fi fost și mai mari. În același timp, această politică trebuie să devină mai selectivă, să aibă un număr redus de priorități cheie cu efect maximum și să fie orientată pe rezultate. Obiectivul politicii de coeziune rămâne în continuare acela de a promova dezvoltarea armonioasă a Uniunii și a regiunilor sale, continuând în același timp să sprijine cooperarea teritorială. Abordarea noii dimensiuni teritoriale a politicii de coeziune se va realiza prin acordarea unei atenții speciale rolului orașelor, dezvoltării locale și strategiilor macroregionale.

Relevanța politicii de coeziune pentru strategia Europa 2020:

- politica de Coeziune are un singur obiectiv - promovarea dezvoltării armonioase a Uniunii și a regiunilor sale; această politică sprijină dezvoltarea printr-o strategie clară de investiții care vizează creșterea competitivității, extinderea și îmbunătățirea bunăstării precum și protecția și îmbunătățirea mediului, abordare în strânsă legătură cu obiectivele Europa 2020 de creștere inteligentă, durabilă și incluzivă;
- politica de coeziune poate avea succes numai printr-o acțiune coordonată axată pe prioritățile cheie europene de creștere inteligentă, durabilă și incluzivă, numai în acest fel putem promova coeziunea economică, socială și teritorială și atinge țintele Europa 2020;
- politica de coeziune trebuie să devină mai selectivă și să aibă un număr redus de priorități cheie cu efect maxim, viitoarele programe trebuie să se axeze numai pe câteva priorități strâns legate de strategia Europa 2020
- Comisia intenționează să adopte un Cadru Strategic Comun, ce va delimita o strategie de investiții, translatând astfel țintele și obiectivele strategiei Europa 2020 în priorități ale politicii de coeziune
- în vederea unei alinieri mai puternice a FSE cu strategia Europa 2020, singurele documente strategice de referință pentru programare la nivelul UE vor fi Strategia UE 2020 și Liniile Integrate pentru ocupare, în timp ce Programele Naționale de Reformă vor constitui referințele strategice la nivel național
- se urmărește alinierea calendarului de rapoarte al politicii de coeziune cu ciclul de guvernanță al Strategiei Europa 2020.

Viziunea MDRT privind politica de coeziune:

- Politica de coeziune trebuie să susțină aplicarea obiectivele cheie așa cum sunt prevăzute prin Tratatul de la Lisabona, respectiv coeziunea economică, socială și teritorială.

➤ Politica de coeziune, prin abordarea integrată pe care o promovează, se deosebește fundamental de celelalte politici, aducând valoare adăugată la nivel european și trebuie să rămână o politică de dezvoltare care să asigure ca toate regiunile și statele membre, teritorii dezvoltate sau mai puțin dezvoltate să își poată îmbunătăți aportul la creștere economică generală, contribuind astfel la dezvoltarea unei Uniuni Europene prospere și durabile.

➤ Este important ca pentru viitoarea perioadă de programare să fie menținut obiectivul convergenței (dar cu menținerea intervențiilor de tip tradițional – îndeosebi infrastructură - în corelare nevoile României) și să fie realizat prin intermediul competitivității, respectiv prin întărirea competitivității regiunilor și lansarea unui proces de creștere printr-o mai bună utilizare a avantajelor și a potențialului de dezvoltare a regiunilor.

➤ Politica de coeziune trebuie să continue aplicarea abordării de jos în sus și al principului subsidiarității, astfel încât nivelul regional și local să fie implicat în elaborarea și implementarea politicii.

➤ În contextul actual, al crizei economice și a creșterii șomajului, este important ca Strategia Europa 2020 să pună accentul pe reducerea disparităților de dezvoltare, creștere economică și păstrarea locurilor de muncă. De asemenea ar trebui să existe o corelare între strategia EU2020 și celelalte strategii cum ar fi strategia de dezvoltare durabilă, Agenda socială, și politica de coeziune precum și menținerea flexibilității politicii de coeziune, în contextul noilor provocări: demografice, schimbările climatice, criza energetică, competitivitatea internațională. Astfel, adaptarea politicii de coeziune la aceste provocări presupune practic, o acțiune sinergică prin măsuri concrete la nivelul a două paliere, care trebuie abordate distinct:

- a) Formularea unor direcții strategice și alocarea unui buget în cadrul politicii de coeziune pentru implementarea acestora prin măsuri care urmăresc realizarea convergenței, prin diminuarea disparităților de dezvoltare;
- b) Formularea unor direcții strategice și alocarea unui buget în cadrul politicii de coeziune pentru implementarea acestora prin măsuri care urmăresc competitivitatea, excelența, performanța de ansamblu a UE, prin raportare la ceilalți competitori internaționali.

➤ MDRT susține o politică de coeziune comunitară de anvergură, tradițională, de tip redistributiv, focalizată preponderent pe obiectivul „convergență” și care să îmbine și obiective de tip „competitivitate”.

La nivelul AMPOR va fi demarat un studiu privind „Evaluarea capacității administrative a regiunilor în domeniul dezvoltării regionale”. Obiectivul general al acestei evaluări este de a asigura programarea și absorbția eficientă a fondurilor europene destinate dezvoltării regionale în perioada de programare post 2013.

Evaluarea dezvoltării capacității administrative a regiunilor în domeniul planificării și dezvoltării regionale pune accentul pe analiza capacității acestora de a identifica obiective strategice regionale, de a elabora, administra/gestiona și implementa strategii, planuri și programe regionale de dezvoltare, precum și de a corela și integra aceste strategii cu strategiile și obiectivele de dezvoltare naționale și ale Uniunii Europene, ca

premisă pentru realizarea unor proiecte care să conducă la creșterea nivelului de dezvoltare a regiunilor și la cheltuirea eficientă a fondurilor.

Obiectivul specific al proiectului este acela de a sprijini AM POR și ACIS la fundamentarea și formularea strategiei de abordare a programării dezvoltării regionale în perioada de programare post 2013 prin prisma rolului regiunilor în acest proces.

În scopul definirii rolului și responsabilităților care vor fi acordate regiunilor în procesul programării și administrării fondurilor destinate dezvoltării regionale post 2013, această evaluare își propune să identifice mai multe modele care să constituie opțiuni privind elaborarea viitorului program operațional regional / 8 programe operaționale, inclusiv propuneri de construcție instituțională.

De asemenea este important de menționat că unele regiuni au demarat studii pentru identificarea nevoilor regionale printre care menționăm:

- a) Regiunea Nord Est – studiu privind implementarea Programului Operațional Regional la nivelul Regiunii;
- b) Regiunea Centru - studii pentru pregătirea perioadei de programare 2014-2020;
- c) Regiunea Vest – studii premergătoare activităților de planificare – reactualizarea strategiei regionale de inovare 2009-2013, analiză demografică a regiunii vest precum și o analiză sectorială la nivelul structurilor suport pentru afaceri.